

Návrh opatrení - oblasť štátnej služby profesionálnych vojakov

Za účelom vyrovnanania sa s nedostatkami súčasne platnej právnej úpravy bude potrebné v rámci spracovania nového právneho rámca výkonu štátnej služby profesionálnych vojakov prijať zásadné procesné zmeny. Za základné zmeny treba považovať:

- zamedzenie vstupu prejavov extrémizmu a pravicového nacionalizmu do ozbrojených síl Slovenskej republiky (ďalej len „OS SR“) a v tomto smere
 - sprísnenie podmienok prijatia občana do štátnej služby profesionálneho vojaka a to tým, že za spoľahlivého sa nebude považovať občan, ktorý je členom alebo sympatizantom skupín, ktoré smerujú k potlačeniu základných práv a slobôd alebo ktorý hlása rasovú, etnickú, národnostnú alebo náboženskú nenávisť alebo nenávisť voči inej skupine osôb, alebo sa podieľa na ich podpore alebo propagácii alebo na aktivitách nimi organizovaných, alebo sa na území iného štátu aktívne podieľal na bojovej činnosti organizovanej ozbrojenej skupiny, alebo túto činnosť podnecoval alebo podporoval finančne alebo inými prostriedkami a službami; uvedené sa bude vzťahovať aj na profesionálneho vojaka po celú dobu výkonu štátnej služby,
 - rozšírenie inštitútu spoľahlivosti o zákonnú prekážku, aby občan uchádzajúci sa o štátnu službu v OS SR alebo profesionálny vojak, ktorý je členom alebo sympatizantom paramilitárnych zoskupení alebo účasťou na aktivitách organizovaných uvedenými zoskupeniami vyvíja činnosť poškodzujúcu meno Slovenskej republiky, nebol považovaný za spoľahlivého,
 - obmedzenie profesionálnym vojakom zúčastňovať sa a podieľať sa na aktivitách súvisiacich s prípravou a výchovou občanov na obranu štátu, vrátane k tomu organizovaných vzdelávacích podujatí, pokiaľ mu služobný úrad neudelí súhlas na vykonávanie týchto aktivít; to nebude platiť v prípade, ak budú v tejto súvislosti profesionálni vojaci plniť služobné úlohy;
- zachovanie štyroch druhov štátnej služby – prípravnej, dočasnej, stálej a krátkodobej, pričom do stálej štátnej služby sa profesionálny vojak vymenuje
 - obligatónym spôsobom - stanovením konkrétnej doby trvania dočasnej štátnej služby zo súčasných 17 rokov na 10, popr. 12 rokov alebo
 - fakultatívnym spôsobom - stanovením rozpätia dolnej a hornej hranice doby trvania dočasnej štátnej služby (napr. 10 – 12 rokov);
- novo ustanovenie zloženia hodnostných zborov s prihliadnutím na systém odmeňovania založený na funkčnom plati a zaradovaní funkcií do platových tried podmienených dosiahnutým vzdelaním, a to:
 - a) *hodnostný zbor mužstvo* - profesionálni vojaci vo vojenskej hodnosti vojak 1. stupňa, vojak 2. stupňa, slobodník a desiatnik,
 - b) *hodnostný zbor poddôstojníkov*, ktorý bude členený na

- *nižších poddôstojníkov* - profesionálni vojaci vo vojenskej hodnosti čatár, rotný, rotmajster,
- *vyšších poddôstojníkov* - profesionálni vojaci vo vojenskej hodnosti nadrotmajster a štábny nadrotmajster,
- c) *hodnostný zbor dôstojníkov*, ktorý bude členený na
 - *nižších dôstojníkov* - profesionálni vojaci vo vojenskej hodnosti poručík, nadporučík a kapitán,
 - *vyšších dôstojníkov* - profesionálni vojaci vo vojenskej hodnosti major, podplukovník a plukovník,
- d) *hodnostný zbor generálov* - profesionálni vojaci vo vojenskej hodnosti brigádny generál, generálmajor, generálporučík a generál,
- e) *hodnostný zbor čakateľov a kadetov* - profesionálni vojaci v prípravnej štátnej službe, ktorí sa pripravujú na výkon štátnej služby v základnom vojenskom výcviku alebo v odbornom výcviku jednotlivca, dôstojníckom kurze pre absolventov vysokých škôl, štúdiom na vysokej škole alebo v inom vzdelávacom alebo výcvikovom zariadení, pričom vojenské hodnosti budú prispôsobené potrebám zboru najmä vo vzťahu k úrovni prípravy a času služby;
- kvalifikačný predpoklad na výkon štátnej služby profesionálneho vojaka sa nebude vzťahovať na vojenskú hodnosť, ale bude súvisieť s najnáročnejšou činnosťou, ktorú bude profesionálny vojak vykonávať vo funkcii zaradenej do príslušnej platovej triedy;
- za kvalifikačný predpoklad sa bude považovať
 - vzdelanie,
 - osobitný kvalifikačný predpoklad podľa osobitného predpisu,
 - študijný odbor, ak to bude ustanovené v osobitnom predpise
 - v závislosti od charakteristiky činnosti spojenej s ich náročnosťou budú stanovené kvalifikačné predpoklady. Vzdelanie na výkon funkcie, ak sa bude vyžadovať vo vzťahu k charakteru jej činností, bude osobitným predpisom určené študijným odborom alebo učebným odborom stredného vzdelania alebo študijným odborom vysokoškolského vzdelania,
 - osobitný kvalifikačný predpoklad, ktorým je absolvovanie špeciálnych skúšok alebo špecializačných foriem vzdelávania ustanovených osobitným predpisom sa budú vyžadovať z dôvodu nevyhnutnosti na získanie odbornej spôsobilosti na výkon niektorých odborných činností v štátnej službe profesionálneho vojaka,
- za vzdelanie na výkon štátnej služby profesionálneho vojaka bude považované najmenej:
 - *stredné odborné vzdelanie* – na výkon funkcií s plánovanou vojenskou hodnosťou vojak 2. stupňa až desiatnik,
 - *úplné stredné odborné vzdelanie alebo úplné stredné všeobecné vzdelanie* – na výkon funkcií s plánovanou vojenskou hodnosťou čatár až štábny nadrotmajster,
 - *vyššie odborné vzdelanie alebo vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa* – na výkon vybraných funkcií s plánovanou vojenskou hodnosťou nadrotmajster a štábny nadrotmajster,
 - *vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa alebo vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa* – na výkon funkcií s plánovanou vojenskou hodnosťou poručík až kapitán,

- *vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa alebo vysokoškolské vzdelanie tretieho stupňa*
 - na výkon určených funkcií s plánovanou vojenskou hodnosťou major až generál;
- profesionálny vojak bude môcť byť ustanovený do funkcie v rámci svojho hodnostného zboru s plánovanou vojenskou hodnosťou o dva až tri stupne vyššou než akú dosiahol, ak spĺňa kvalifikačné predpoklady a osobitný kvalifikačný predpoklad na výkon funkcie;
- systém odmeňovania primárne založený na funkčnom plate a nie na systéme odmeňovania založenom na hodnostnom plate,
- prehodnotenie vstupného veku pre získanie občana do štátnej služby profesionálneho vojaka s ohľadom na možnosti dopĺňovania OS SR,
- prehodnotenie vekovej hranice pre skončenie štátnej služby profesionálneho vojaka,
- prehodnotenie ustanovení upravujúcich služobný čas,
- vo vytvorení legislatívnych podmienok umožňujúcich, aby profesionálny vojak v prípravnej štátnej službe, ktorý neskončil úspešne vysokoškolské štúdium, mohol pokračovať vo výkone štátnej služby v OS SR,
- zvýšenie starostlivosti o profesionálneho vojaka prepusteného zo služobného pomeru pri prechode na trh práce.

V tejto oblasti sa navrhujú tieto opatrenia:

❖ Z krátkodobého hľadiska

- a) Vypracovanie efektívneho a funkčného systému rekvalifikačných programov (aktivít) v rezortných i mimorezortných vzdelávacích a školiacich zariadeniach a systému poradenstva pri hľadaní zamestnania v civilnom sektore, ktorý bude založený na prehľade a ponuke adekvátnych voľných pracovných miest v regióne, kde chce profesionálny vojak po skončení služobného pomeru pôsobiť a pracovať.

Cieľ: Umožniť a napomôcť profesionálnemu vojakovi plynulý prechod do civilného prostredia so vzdelaním, s ktorým má potrebné predpoklady uplatniť sa na trhu práce.

❖ Zo strednodobého hľadiska

- a) Spracovanie nového zákona o štátnej službe profesionálnych vojakov upravujúcich štátnu službu profesionálnych vojakov a právne vzťahy, ktoré súvisia so vznikom, priebehom a skončením služobného pomeru vrátane vykonávacích predpisov.

Cieľ: Zabezpečiť dynamický a pružný priebeh štátnej služby profesionálnych vojakov reflektujúci na požiadavky OS SR vo vzťahu k potrebe zabezpečenia budovania ich kapacít a spôsobilostí.

❖ Časový harmonogram implementácie navrhovaných opatrení

Opatrenie	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Vypracovanie efektívneho a funkčného systému rekvalifikačných programov (aktivít) v rezortných i mimorezortných vzdelávacích a školiacich zariadeniach a systém poradenstva pri hľadaní zamestnania v civilnom sektore, ktorý bude založený na prehľade a ponuke adekvátnych voľných pracovných miest v regióne, kde chce profesionálny vojak po skončení služobného pomeru pôsobiť a pracovať.													
Spracovanie nového zákona o štátnej službe profesionálnych vojakov upravujúceho štátnu službu profesionálnych vojakov a právne vzťahy, ktoré súvisia so vznikom, priebehom a skončením služobného pomeru a jeho predloženie na prerokovanie vo vláde SR.													
Spracovanie návrhov všeobecne záväzných právnych predpisov a interných predpisov, ktorých spracovanie bude vyplývať zo splnomocňovacích ustanovení zákona.													

Návrh opatrení - oblasť dopĺňovania OS SR vojenským personálom

Základným atribútom zmien podmieňujúcich prijatie adekvátnych opatrení je potreba výrazným a zásadným spôsobom v čo najväčšej miere minimalizovať vplyv negatívnych činiteľov na dopĺňovanie OS SR a zvýšenej úrovne komunikácie s verejnosťou. Tieto zmeny budú spočívať predovšetkým:

- a) vo vypracovaní koncepčného dokumentu pojednávajúceho o príprave a výchove obyvateľstva k obrane štátu v stave bezpečnosti,
- b) v prehodnotení súčasného legislatívneho rámca súvisiaceho so zabezpečením obrany SR,
- c) v zmene filozofie vzťahu OS SR verzus verejnosť, a to v tom, že nie verejnosť bude „prichádzať“ k OS SR, ale OS SR budú „prichádzať“ k verejnosti, t. j. spolupracou s verejnosťou a každodennou činnosťou sa podieľať na ich príprave a výchove k obrane štátu, a to:
 - prehodnotením doterajšieho spôsobu a foriem spolupráce OS SR s verejnosťou a inovatívnym prístupom podnieť zvýšený záujem verejnosti, najmä mladých ľudí, o úlohy OS SR a o život profesionálnych vojakov pri výkone vojenského povolania s väčším priblížením jednotlivých vojenských odborností (špecializácií),
 - zapojením útvarov a zariadení OS SR, v súčinnosti s orgánmi samosprávy, do celoročnej spolupráce s civilnými školami pri výchove mladej generácie nielen na úseku brannej výchovy, ale tiež pri rôznych školských i mimoškolských aktivitách,
 - zapojením útvarov a zariadení OS SR do spolupráce so strednými a vysokými školami v oblasti prípravy občanov na budúce povolanie najmä formou spolupráce so strednými školami pri poskytovaní praktického vyučovania vo vojenskom útvare alebo v zariadení OS SR,
 - zriadením a spoluorganizovaním celoslovenskej Brannej olympiády založenej na braných športoch vrátane udeľovania Odznaku brannej zdatnosti,
 - po schválení navrhovaných legislatívnych opatrení pripraviť masívnu marketingovú a komunikačnú stratégiu (kampaň) na cieľnú skupinu obyvateľstva,
- d) v zhodnotení možností spolupráce s civilnými školami, najmä vo vzťahu k narastajúcemu nedostatku vojenského personálu, za účelom vytvorenia možnosti poskytovania vojenského štipendia žiakom a študentom škôl.

Na základe zhodnotenia stavu a potreby zmien v tejto oblasti sa navrhujú tieto opatrenia:

❖ Z krátkodobého hľadiska

- a) Spracovanie Zámeru spolupráce útvarov a zariadení OS SR s civilnými školami všetkých úrovní s dôrazom na stredné a vysoké školy.

Cieľ: Zapojiť odborníkov z radov profesionálnych vojakov OS SR formou lektorskej činnosti do vzdelávacieho procesu v oblasti brannej výchovy a občianskej náuky v súlade s obsahovými a vzdelávacími štandardami štátnych vzdelávacích programov za účelom prehlbovania vlastenectva a branného povedomia žiakov a študentov v duchu národných a vojenských tradícií, prezentácie OS SR.

Rozvíjať spoluprácu so strednými školami, ktoré pripravujú absolventov učebných programov a študijných odborov uplatniteľných vo vojenských odbornostiach (špecializáciách) v OS SR.

- b) Spracovanie Projektu brannej olympiády žiakov a študentov základných, stredných a vysokých škôl, a to pod záštitou ministerstva obrany a Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR.

Cieľ: Športovo brannými aktivitami v rámci Brannej olympiády budovať u mladej generácie pozitívny vzťah k otázkam týkajúcich sa problematiky obrany štátu. Súčasťou bude udeľovanie Odznaku brannej zdatnosti pre každého účastníka olympiády. V záujme zapojenia sa čo najväčšieho počtu účastníkov organizovať školské, okresné a krajské kolá s ukončením v celoslovenskom finále.

- c) Každoročné organizovanie letnej školy pre deti na Akadémii ozbrojených síl generála Milana Rastislava Štefánika (ďalej len „AOS“) vo forme Detskej univerzity s možnosťou jej absolvovania aj prostredníctvom detského letného tábora.

Cieľ: V teoretických a praktických aktivitách zábavnou a populárnou formou sprístupniť účastníkom poznatky všeobecného i odborného charakteru literatúry, vojenskej vedy a techniky, vojenských dejín obohatené o branné a športové aktivity.

❖ Zo strednodobého až dlhodobého hľadiska

- a) Spracovanie Koncepcie prípravy a výchovy občanov Slovenskej republiky na obranu štátu v stave bezpečnosti.

Cieľ: Nastavenie východísk a cieľov zameraných na formy a metódy práce pri príprave a výchove občanov na obranu štátu, na problematiku brannej povinnosti vo vzťahu k tvorbe a príprave záloh OS SR a na zvýšenie úrovne branného povedomia občanov. Identifikácia celospoločenskej potreby nastavenia systému prípravy a výchovy občanov na obranu štátu v spojitosti s brannou povinnosťou občanov, tvorbou a prípravou záloh OS SR vrátane komplexnej úpravy legislatívnych zmien potrebných pre implementáciu koncepcie a pre vytvorenie legislatívneho, inštitucionálneho, organizačného a procesného rámca v danej oblasti.

- b) V nadväznosti na strategické dokumenty v oblasti bezpečnosti a obrany prehodnotenie súčasného legislatívneho rámca súvisiaceho so zabezpečením obrany SR s cieľom jeho rekonštrukcie zameranej na zhodnotenie doterajšieho rozsahu brannej povinnosti, inštitucionalizáciu, pôsobnosť a účelnosť súčasných organizačných štruktúr a prvkov vo vzťahu k občanom podliehajúcich brannej povinnosti a k zálohám OS SR, na formy a metódy prípravy a výchovy občanov na obranu štátu a na dopĺňovanie OS SR; súčasťou rekonštruovaného legislatívneho rámca budú právne predpisy upravujúce samostatne oblasť brannej povinnosti a samostatne oblasť právneho postavenia záloh OS SR.

Cieľ: Spríhľadnutím na meniace sa bezpečnostné prostredie vo svete, nárastu nebezpečenstva terorizmu a prejavov extrémizmu, ktoré sú identifikované

v strategických dokumentoch, komplexnou rekodifikáciou obrannej legislatívy zabezpečiť a zvýšiť možnosti a schopnosti štátu prijímať včas adekvátne opatrenia na poli zabezpečenia jeho obrany už v stave bezpečnosti.

- c) Spracovanie charakteristík činností vybraných funkcií plánovaných v tabuľkách počtov v OS SR za účelom ich zaradenia do Národnej sústavy povolání v Slovenskej republike.

Cieľ: Občania, ktorí budú mať záujem o profesionálnu službu v OS SR získajú komplexný prehľad o požiadavkách a činnostiach na jednotlivých funkciách a rýchlu orientáciu v možnostiach uplatnenia sa v OS SR.

- d) Spracovanie čiastočných a úplných kvalifikácií požadovaných na výkon činností vybraných funkcií za účelom ich zaradenia do Národnej sústavy kvalifikácií.

Cieľ: Občania, ktorí budú mať záujem o profesionálnu službu v OS SR získajú komplexný prehľad o požiadavkách, ktoré sú z hľadiska vedomosti, zručnosti a kompetencií potrebné pre každú kvalifikáciu súvisiacu s výkonom príslušných funkcií v OS SR. Súčasne bude slúžiť na to, aby si občan nechal uznať kvalifikáciu, ktorú získal rôznymi vzdelávacími aktivitami.

- e) Spracovanie populárno-náučnej publikácie o vybraných vojenských odbornostiach (špecializáciách) v OS SR.

Cieľ: Rezort obrany v oblasti styku s verejnosťou, predovšetkým s mládežou, za posledné dva roky vyvinul nemálo úsilia a prostriedkov na propagáciu OS SR, ich poslania a úloh. Pridanou hodnotou týchto aktivít je, že rezort obrany prispieva k posilňovaniu vlastenectva a branného povedomia občanov v duchu národných a vojenských tradícií. Z hľadiska detailnejšieho pohľadu na OS SR však absentujú podrobnejšie informácie o vojenských odbornostiach a ich špecializáciách. Cieľom tejto publikácie je „odhaliť tajomstvá“ jednotlivých vojenských odborností (špecializácií) v OS SR a populárnou formou priblížiť verejnosti činnosti a úlohy, ktoré v rámci nich plnia profesionálni vojaci. Súčasne publikáciu „pretkať“ zaujímavými príbehmi vojakov, popr. iných osobností (z historického hľadiska alebo novodobej histórie) spájaných s príslušnými vojenskými odbornosťami.

Návrh opatrení - oblasť vzdelávania a prípravy vojenského personálu

Okrem už uvedených potrebných zmien v oblasti vzdelávania a prípravy vojenského personálu, za ďalšie súvisiace zmeny, z ktorých budú vychádzať navrhované opatrenia treba zaradiť:

- vytvorenie externého lektorského zboru z radov profesionálnych vojakov s bohatými skúsenosťami s domácim a medzinárodným krízovým manažmentom a z radov odborníkov v príslušnej vojenskej odbornosti (špecializácii),
- operatívne zriaďovanie, podľa potrieb OS SR žiadúcich katedier (napr. katedry vojenskej taktiky a operačného umenia, katedry logistiky) a vo vzťahu k tomu zabezpečovanie akreditácie príslušných študijných programov,
- využívanie programu ERASMUS+ vo väčšej miere, nielen na Univerzite obrany v Brne, ale tiež na iných vojenských vysokých školách armád členských štátov NATO; prehodnotenie interinštitucionálnych dohôd s partnerskými školami, ktorým bola pridelená ERASMUS charta, za účelom odstránenia prekážok súvisiacich s nekompatibilitou študijných programov,
- vypracovanie funkčného systému stáží pedagogického zboru AOS v útvaroch a zariadeniach OS SR a stáží odborníkov OS SR na AOS s cieľom zabezpečiť prepojenie teórie s praxou,
- spracovanie vzdelávacích programov ďalšieho vzdelávania profesionálnych vojakov vo všetkých hodnostných kategóriách vrátane informačného systému s tým spojeného,
- vypracovanie analýzy týkajúcej sa možnosti zriadenia nových vojenských vzdelávacích a výcvikových zariadení pre prípravu vodičov a stredného technického personálu.

Na základe zhodnotenia stavu a potreby zmien v tejto oblasti sa navrhujú tieto opatrenia:

❖ Z krátkodobého hľadiska

- a) Optimalizácia systému vzdelávania a prípravy profesionálnych vojakov tak v oblasti vysokoškolského vzdelávania, ako aj v oblasti ďalšieho vzdelávania (kariérnych a odborných kurzov) v súlade s požiadavkami OS SR vyplývajúcimi z požadovaných spôsobilostí v jednotlivých vojenských odbornostiach a špecializáciách.

Ciele:

- *posilnenie pedagogického zboru AOS mladými, ale skúsenými a odborne pripravenými vojenskými pedagógmi a zabezpečenie personálnej spôsobilosti na akreditáciu požadovaných vysokoškolských študijných programov pre vzdelávanie dôstojníkov a na výkon vybraných poddôstojníckych funkcií,*
- *skvalitnenie vysokoškolského vzdelávania, vojenskej vedy a výskumu aktívnym a efektívnym prepojením teoretickej prípravy s praxou v OS SR,*
- *zvýšenie vzdelanostnej a odbornej úrovne a pripravenosti profesionálnych vojakov na výkon funkcií,*

- *na základe programov ďalšieho vzdelávania poskytovanie potrebného vzdelania, odbornej a kariérnej prípravy profesionálnym vojakom na začiatku služobnej kariéry (investovanie pre budúcnosť „ex ante“) a následne v priebehu výkonu štátnej služby v uzlových bodoch služobnej kariéry podľa potrieb OS SR (postupné investovanie „ex post“).*

- b) Zriadenie Katedry vojenskej taktiky a operačného umenia a Katedry logistiky na AOS a doplnenie katedier potrebnými odborníkmi z praxe v OS SR.

Ciel': Zabezpečenie vzdelávania profesionálnych vojakov vo vojenských odbornostiach doteraz absentujúcich v portfóliu vzdelávacích študijných programov podľa potrieb a požiadaviek OS SR.

- c) Spracovanie Katalógu odborných kurzov, jazykových kurzov a preškoľovacích kurzov vo formáte 1 + 2, t. j. na príslušný kalendárny rok plus výhľadovo na ďalšie dva roky.

Ciel': Pomôcť veliteľom pri spracovávaní personálneho zámeru s profesionálnym vojakom v rámci jeho služobnej kariéry a tiež pri spracovávaní služobných hodnotení.

- d) Spracovanie Štúdie realizovateľnosti zriadenia vojenskej strednej školy a Štúdie realizovateľnosti zriadenia Autoškoly OS SR.

Ciel': Príprava a vzdelávanie stredného technického personálu formou maturitného a pomaturitného štúdia a vodičov.

❖ Zo strednodobého až dlhodobého hľadiska

- a) Zriadenie Akreditačnej komisie ministerstva obrany na posudzovanie vzdelávacích programov ďalšieho vzdelávania profesionálnych vojakov za účelom akreditácie vzdelávacích programov v zmysle platných právnych predpisov.

Ciel': V záujme zvýraznenia významu celoživotného vzdelávania profesionálnych vojakov počas ich služobnej kariéry, poskytnúť profesionálnym vojakom odborné vzdelávanie a rekvalifikačné vzdelávanie v akreditovaných vzdelávacích programoch, ktoré je možné zabezpečiť úradmi a zariadeniami rezortu obrany z hľadiska ich spôsobilostí a disponibility, a to v súlade so zákonom č. 568/2009 Z. z. o celoživotnom vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Návrh opatrení - oblasť motivácie a stimulácie

❖ Z krátkodobého hľadiska – v rámci prvej etapy

- b) V kontexte s úpravou systému odmeňovania, na ktorého základe sa bude „hodnostný plat“, skladať z dvoch zložiek (funkčná tarifa a hodnostná tarifa) budú spracované návrhy právnych predpisov, na ktorých základe dôjde k novelizácii týchto všeobecne záväzných právnych predpisov:
- zákon č. 570/2005 Z. z. o brannej povinnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov – vo vzťahu k peňažným náležitostiam aktívnych záloh a vojakov mimoriadnej služby;
 - zákon č. 569/2005 Z. z. o alternatívnej službe v čase vojny a vojnového stavu v znení neskorších predpisov – vo vzťahu k peňažným náležitostiam evidovaného občana vykonávajúcemu alternatívnu službu;
 - výnos Ministerstva obrany Slovenskej republiky zo 4. decembra 2015 č. ÚLP-160-22/2015-OdL o podrobnostiach výpočtu platového koeficientu príslušnej krajiny.

❖ Zo strednodobého hľadiska – v rámci druhej etapy

- a) Spracovanie novej právnej úpravy systému odmeňovania, ako súčasť nového zákona o štátnej službe profesionálnych vojakov.

Nový systém odmeňovania, ktorý bude mať dopad aj na zmenu priebehu štátnej služby profesionálneho vojaka, bude založený aj na zmenách, ktoré budú čiastočne uplatnené už v prvej etape transformácie systému odmeňovania. Zmeny budú spočívať v tom, že:

- systém odmeňovania bude odrážať zásluhovosť odmeny za výkon práce a efektívnosť vynakladaných finančných prostriedkov,
- pri zachovaní a uplatnení niektorých osobitostí, systém odmeňovania bude korešpondovať s právnou úpravou odmeňovania štátnych zamestnancov v štátnozamestnaneckom alebo služobnom pomere,
- prioritnou doménou systému odmeňovania profesionálnych vojakov bude odmena za výkon funkcie so sekundárnym postavením ostatných platových náležitostí,
- zachová sa inštitút „služobný plat“,
- zruší sa inštitút „hodnostný plat“ a nahradí sa inštitútom „funkčný plat“,
- pri tvorbe nového zákona o štátnej službe profesionálnych vojakov bude sa prihliadať na to, aby funkčný plat vojaka 2. stupňa, od ktorého budú nastavené funkčné platy ostatných profesionálnych vojakov, bol konkurencieschopný na trhu práce ku dňu jeho účinnosti, pričom následná valorizácia platov profesionálnych vojakov sa bude odvíjať od medziročného zvyšovania platov štátnych zamestnancov, najmä štátnych zamestnancov v služobnom pomere,
- prehodnotí sa rozsah príplatkov a príspevkov,

- zvýrazní sa pomer medzi najnižším platom vojaka 2. stupňa a platom najvyššie postaveného vojaka plateného v jednotne stanovenom systéme odmeňovania (odstránia sa unitárske tendencie súčasných systémov), pričom sa zavedie osobitný spôsob odmeňovania pre náčelníka generálneho štábu a vybrané funkcie profesionálnych vojakov.

Profesionálnemu vojakovi bude mesačne patriť **plat**, tvorený:

- služobným platom,
- odmenou,
- zahraničným príspevkom.

Služobný plat bude tvorený:

- funkčným platom,
- zvýšeným funkčným platom za každý rok trvania štátnej služby o 1%
- príplatkami,
- platovou kompenzáciou za sťažené vykonávanie štátnej služby,
- doplatkom k služobnému platu.

Funkčný plat bude tvorený:

- platovou tarifou, ktorá bude patriť profesionálnemu vojakovi za výkon funkcie zaradenej do príslušnej platovej triedy,
- hodnostnou tarifou, ktorá bude patriť profesionálnemu vojakovi podľa dosiahnutej vojenskej hodnosti (vrátane zapožičanej vojenskej hodnosti).

Príplatky a príspevky

- výška príplatku a príspevku sa právnou úpravou ustanoví
 - percentuálnym rozpätím z funkčného platu profesionálneho vojaka, pričom v závislosti od ich účelu sa interným predpisom môže vyjadriť konkrétna výška pevnou sumou alebo percentuálnym pomerom,
- systém príplatkov a príspevkov sa modifikovane zachová aj v novej právnej úprave s tým, že sa ustanovia aj nové, ako napr.:
 - príplatok za velenie a riadenie, výkonnostný príplatok (na základe služobného hodnotenia) a osobný príplatok,
 - príspevok na bývanie (mesačne), stabilizačný príspevok (za určitý počet rokov trvania štátnej služby), príspevok za pohotovosť (po certifikácii útvaru po dobu pohotovosti), rekvalifikačný príspevok (pred skončením služobného pomeru) a pod.

Odmeny

- za kvalitné plnenie služobných úloh alebo za vykonanie služobných úloh nad rozsah činností uvedených v opise činností vyplývajúcich z funkcie,
- za splnenie mimoriadnej služobnej úlohy, významnej služobnej úlohy alebo vopred určenej služobnej úlohy alebo jej ucelenej časti,
- za kvalitné plnenie služobných úloh neprítomného profesionálneho vojaka, ak mu nepatrí príplatok za zastupovanie,
- pri dosiahnutí 50 a 55 rokov fyzického veku,
- pri prvom skončení služobného pomeru,
- pri príležitosti obdobia letných dovolení za plnenie služobných úloh,
- pri príležitosti vianočných sviatkov za plnenie služobných úloh.

Zavedie sa systém dorovnávanía služobného platu v prípade ustanovenia do inej funkcie (s nižšími platovými náležitosťami), ak bude vykonané v záujme potrieb OS SR a zachová sa po dobu výkonu štátnej služby vo funkcii podľa potrieb OS SR; dorovnávanie funkčného platu sa nebude uplatňovať, ak takéto personálne opatrenie bude vykonané na žiadosť profesionálneho vojaka alebo z dôvodu, že profesionálny vojak je ustanovený do funkcie s nižšími platovými náležitosťami na základe záverov služobného hodnotenia.

Platové triedy

- do platových tried sa zaradia funkcie plánované v tabuľkách počtov vo vzťahu ku kvalifikačným požiadavkám a činnostiam vyjadrujúcimi ich zložitosť, zodpovednosť, psychickú a fyzickú náročnosť v spojitosti s dosiahnutou vojenskou hodnosťou a s výkonom funkcie na príslušnom organizačnom stupni velenia a riadenia,
- ustanovia sa dve stupnice platových tried, a to
 - stupnica pre hodnostný zbor mužstvo a hodnostný zbor poddôstojníkov s 8 platovými tarifami,
 - stupnica pre hodnostný zbor dôstojníkov a generálov s 9 platovými tarifami,
 - náčelník GŠ bez ohľadu na vojenskú hodnosť a hlavný poddôstojník OS SR - osobitný plat,
- profesionálny vojak v prípravnej štátnej službe – bude mať určené platové tarify v závislosti od dĺžky prípravnej štátnej služby a vojenskej odbornosti a špecializácie, pre ktorej výkon sa pripravuje.

Na základe zásadných zmien v oblasti platových náležitostí profesionálnych vojakov novou právnou úpravou sa spracujú:

- ✓ **charakteristiky platových tried** a príklady činností s ich zaradením do platovej triedy ustanovené ako príloha k zákonu,
- ✓ **katalóg funkcií** s ich zaradením do platových tried, spracovaný v súlade s charakteristikami platových tried, ustanovený interným predpisom,
- ✓ **pravidlá na tvorbu organizačných štruktúr** v rezorte obrany ustanovené interným predpisom.

- b) Vykonanie výskumu medzi profesionálnymi vojakmi v oblasti záujmu o zamestnanecké výhody (benefity) peňažného i nepeňažného charakteru a na základe toho spracovanie návrhu súboru zamestnaneckých výhod (benefitov) vrátane ich ekonomickej náročnosti.

Ciel': Rozšírenie systému odmeňovania o všeobecne uznávaný a čoraz viac uplatňovaný stimulačný a motivačný prvok, majúci predpoklad zaujať mladých ľudí, udržať a stabilizovať vojenský personál vrátane pozitívneho dopadu na kvalitu života profesionálnych vojakov a ich rodiny.

- c) V kontexte so zmenou filozofie a podstaty systému odmeňovania, na ktorého základe zanikne inštitút „hodnostný plat“, bude potreba novelizovať tieto všeobecne záväzné právne predpisy:

Návrh opatrení - oblasť sociálneho, zdravotného a materiálneho zabezpečenia a kvality života profesionálnych vojakov

1. Sociálne zabezpečenie a kvalita života profesionálnych vojakov

Systémový prístup ku kvalite života profesionálnych vojakov a ich rodín, vojenských veteránov a vojenských dôchodcov si vyžaduje prijímanie opatrení zameraných na komplexnejší prístup zabezpečovania tejto starostlivosti. Týka sa to hlavne:

- vypracovania celého spektra programov starostlivosti pokrývajúcich čo najširšie pole sociálne nepriaznivých situácií spätých s kariérou profesionálneho vojaka, s osobitosťami týkajúcimi sa vojenských veteránov a vojenských dôchodcov,
- zavedenia koordinátora a súčasne odborného gestora – odborníka pre sociálne služby a poradenstvo - zodpovedného za usmerňovanie a naplňovanie prijatých programov starostlivosti o profesionálnych vojakov po celú dobu ich služobnej kariéry,
- možnosti zriadenia predškolských zariadení v pôsobnosti rezortu obrany, popr. v spolupráci s rezortom vnútra a miestnou samosprávou,
- zásadným spôsobom zmeniť a prehodnotiť prístup k profesionálnym vojakom nespôsobilým vykonávať štátnu službu zo zdravotných dôvodov v dôsledku nimi nezavineného služobného úrazu pri plnení služobných úloh v kontexte zhodnotenia možnosti ich zamestnávania v rezorte obrany.

Na základe zhodnotenia stavu a potreby zmien v tejto oblasti sa navrhujú tieto opatrenia:

❖ Z krátkodobého hľadiska

- a) Zavedenie odborníkov pre sociálne služby a poradenstvo do štruktúr vojenských útvarov od stupňa prápor a ich ekvivalentov.

Cieľ: Profesionlizovať a centralizovať podporné aktivity a služby profesionálnym vojakom a ich rodinám, ktoré im pomôžu preklenúť sociálne nepriaznivé a stresové situácie vyplývajúce z priebehu ich vojenskej kariéry. Tento proces odbremení ostatné podporné prvky od rozhodujúcej časti týchto aktivít v tejto oblasti (psychologická, duchovná služba, veliaci poddôstojníci; nadriadení veliteľia).

- b) Vypracovanie sociálnych programov pokrývajúcich široké spektrum situácií spätých s priebehom vojenskej kariéry profesionálnych vojakov a dopadom na ich rodiny, a to:
- program podpory profesionálnych vojakov a ich rodín na nové prostredie pri ich príchode do novej posádky;
 - program podpory rodín profesionálnych vojakov počas ich vyslania na plnenie úloh mimo miesta výkonu štátnej služby v rámci SR;
 - program podpory komunitného spôsobu života profesionálnych vojakov a ich rodín;
 - program podpory profesionálnych vojakov pred ukončením vojenskej kariéry;
 - program podpory profesionálnym vojakom pri hľadaní uplatnenia na trhu práce;

➤ program starostlivosti o vojnových veteránov a výsluhových dôchodcov.

Cieľ: Zabezpečenie komplexnej starostlivosti o profesionálnych vojakov adekvátnej náročnosti vojenského povolania, predchádzať a čo najviac eliminovať negatívne sociálne dopady vojenského povolania na profesionálnych vojakov a ich rodiny.

c) Spracovanie Projektu pomoci profesionálnym vojakom nespôsobilým vykonávať štátnu službu profesionálneho vojaka zo zdravotných dôvodov v dôsledku nimi nezavineného služobného úrazu pri plnení služobných úloh pri uplatnení sa v rezorte obrany.

Cieľ: Záujem rezortu obrany postarať sa vo zvýšenej miere o profesionálnych vojakov, ktorí pri plnení služobných úloh utrpeli ujmu na zdraví a stali sa nespôsobilí vykonávať štátnu službu v služobnom pomere, pričom bez vlastnej viny sa oni a ich rodiny mohli dostať do nepriaznivej sociálnej situácie.

❖ Zo strednodobého hľadiska

a) Spracovanie Štúdie realizovateľnosti zriadenia vlastných rezortných predškolských zariadení pre deti profesionálnych vojakov, zamestnancov rezortu obrany a rodinných príslušníkov výsluhových dôchodcov.

Cieľ: V prípade realizovateľnosti zriadenia predškolských zariadení, či už v pôsobnosti rezortu obrany alebo v spolupráci s ozbrojenými zbormi v miestach s veľkou disklokáciou vojsk, je jedna z ďalších zamestnaneckých výhod, ktoré rezort obrany ponúka v sociálnej oblasti.

2. Zdravotné zabezpečenie

Prioritnou úlohou v rámci zmien je pripraviť model komplexnej starostlivosti o zdravie profesionálnych vojakov transparentným definovaním miesta a postavenia vojenského zdravotníctva v systéme zdravotnej starostlivosti v SR. Z titulu toho a v záujme konsolidácie stavu vojenského zdravotníctva bude potrebné:

- vytvoriť fungujúci inštitucionálny rámec systému vojenského zdravotníctva a jeho riadenia a velenia, ktorý
 - zabezpečí zdravotnú starostlivosť o profesionálnych vojakov v dobe mieru, v krízových situáciách (vojenského i nevojenského charakteru), prípadne pri plnení medzinárodných záväzkov,
 - zabezpečí poskytovanie nadštandardnej a špecifickej starostlivosti o zdravie profesionálnych vojakov vrátane osobitnej starostlivosti po skončení aktívnej služby,
- rozšírenie rozsahu poskytovania zdravotnej starostlivosti poskytovanej vojenskými lekármi z verejného zdravotného poistenia,
- zvýšiť počet systemizovaných miest plánovaných pre vojenských lekárov v zdravotníckych zariadeniach v pôsobnosti rezortu obrany, ktoré budú poskytovať primárnu zdravotnú starostlivosť.

Na základe zhodnotenia stavu a potreby zmien v tejto oblasti sa navrhuje:

❖ Z krátkodobého hľadiska

a) Vypracovanie návrhu Koncepcie rozvoja zdravotnej starostlivosti v rezorte obrany.

Ciele:

- *zadefinovanie postavenia vojenského zdravotníctva v systéme zdravotníckych služieb v Slovenskej republike,*
- *vytvorenie komplexného systému starostlivosti o zdravie profesionálnych vojakov v rezorte obrany ako sústavy vojenských preventívnych, liečebných a rehabilitačných zdravotníckych zariadení, ich riadiacich orgánov a vojenských zdravotníckych špecialistov, fungujúceho v čase mieru aj v čase krízových situácií,*
- *vytvorenie systému viac-zdrojového financovania a doplnenie chýbajúcich finančných zdrojov potrebných na plnenie všetkých úloh vojenského zdravotníctva,*
- *vytvorenie podmienok pre udržanie súčasného a dopĺňanie potrebného vojenského zdravotníckeho personálu.*

3. Materiálne zabezpečenie

Vychádzajúc z aplikačnej praxe a z výskumov vykonaných medzi profesionálnymi vojakmi vo vzťahu ku kvalite života vyplýva, že najväčšiu nespokojnosť prejavujú profesionálni vojaci v oblasti výstrojového zabezpečenia. Za účelom reformy súčasného systému vystrojovania je potrebné zvážiť tieto zmeny:

- realizáciu outsourcingu ako moderného nástroja v oblasti logistiky, ktorý prispieva k lepšiemu sústredeniu sa OS SR na zabezpečenie svojej primárnej činnosti a k efektívnejšiemu využívaniu disponibilných zdrojov (materiálnych, finančných i ľudských),
- vypracovanie systému založenom na princípe, že
 - OS SR si ponechajú a v rámci komplexnej logistickej podpory budú riešiť svojimi vlastnými jednotkami zabezpečovanie profesionálnych vojakov iba špeciálnym výstrojom (zapožičiavaná výstroj) a zabezpečovanie výstroja v poľných podmienkach s tým, že obstarávanie, dodávky tovaru a súvisiace služby bude zabezpečovať poskytovateľ outsourcingu,
 - obstarávanie, dodávky tovaru a súvisiace služby bude zabezpečovať poskytovateľ outsourcingu formou partnerstva „third-party logistic“, kedy poskytovateľ na seba preberie komplexnú realizáciu logistického reťazca systému vystrojovania a zodpovedá za jeho realizáciu,
- alternatívny spôsob zabezpečenia vystrojovania profesionálnych vojakov prostredníctvom e-obchodu zabezpečujúcim zvýšenie komfortu obsluhy profesionálnych vojakov, pričom pridaná hodnota bude spočívať v znížení počtu obslužného personálu, v znížení skladových zásob, v zabezpečení lepšej prehľadnosti vynakladaných finančných zdrojov a tým aj v následnom znížení prevádzkových nákladov.

